

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.IV.20.982/2016/4.

**A tanács tagjai:**

Dr. Baka András a tanács elnöke  
Böszörményiné dr. Kovács Katalin előadó bíró  
Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

**A felperesek:** I. és II. rendű

**A felperesek képviselője:**

Dr. Kárpáti Miklós Ügyvédi Iroda (ügyintéző:  
dr. Kárpáti Miklós ügyvéd)

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:**

Papp Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sztanó Judit ügyvéd)

**A per tárgya:**

személyhez fűződő jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

alperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.604/2015/3/II.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Fővárosi Törvényszék 33.P.24.308/2013/11.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 63.500 (hatvanháromezer-öttszáz) forint, a II. rendű felperest, hogy 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget fizessenek meg 15 napon belül az alperes részére.

Az I. rendű felperes 175.000 (százhetvenötezer) forint, a II. rendű felperes 315.000 (háromszáztizenötezer) forint kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére köteles az állam javára, külön felhívásra.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **Indokolás**

### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Az alperes által kiadott hvg.hu internetes honlap ..-i dátummal, június 16-ára megjelölt utolsó frissítési állapottal „..?” címmel cikket jelentetett meg.

### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [2] A felperesek kereseti kérelmükben annak megállapítását kérték, hogy a valóságot hamis színben feltüntető közléseivel az alperes megsértette az I. rendű felperes jóhírnevét, a II. rendű felperes jóhírnevét és emberi méltóságát. A jogsértés miatt kérték az alperes további jogsértéstől való eltiltását. Az I. rendű felperes 1.000.000 forint, a II. rendű felperes 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Nyilvános elégtétel adására akként kérték kötelezni az alperest, hogy a jogerős ítélet feleket feltüntető rendelkező részét jelentesse meg a .. portálon, kiegészítve bocsánatkérő nyilatkozatával.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Jogi álláspontja szerint a cikk sérelmezett címe olyan kérdésfeltevés, ami önmagában véleménynyilvánításnak sem minősíthető. Tényként megállapította, hogy a .. és a felperesek megbízási szerződést kötöttek, az egyesület vissza nem térítendő állami támogatásban részesült és létrehozta azt a ..t, amelynek elkészítésével az I. rendű felperest bízta meg. Ilyen tények mellett pedig a cikk címében foglalt kérdés jogsértés nélkül tehető fel.
- A cikk arra kereste a választ, hogy az I. rendű felperes által létrehozott és üzemeltetett internetes oldal, amelyre az egyesület vissza nem térítendő állami támogatásként szerezte meg a pályázati összeget, indokolja-e a kifizetett megbízási díjat. A rendelkezésre álló tényekből levont helytelen következtetés is olyan véleménynyilvánítás, amivel a felperes személyiségi joga nem sérülhetett.
- Nem állapított meg személyiségi jogsérelmet azzal kapcsolatban sem, hogy a II. rendű felperes egy másik ügyben nyilatkozatot adott az „..” nevű portálnak, amit az alperes olyan hamis színben tüntetett fel, mintha a cikkben érintett megbízási viszonyról is kérdezték volna és a kérdésekre nem tudott válaszolni. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy olyan következtetést közöltek az írásban, ami jogsérelmet nem eredményez, a kérdés és az arra adott válasz meg nem értése a véleménynyilvánítás körébe

tartozik, amit a felpereseknek fokozottan kell tőnniük.

- [5] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes megsértette az I. és II. rendű felperesek jóhírnevét azzal, hogy a .. honlapon ..-én megjelent „...?” című cikkben azt a valós tény, hogy a felperesek a .. létrehozására bruttó 9.000.000 forint megbízási díjat kaptak, abban a hamis színben tüntette fel, mintha az egy 150 dollár értékű szoftver és tárhely ellenértéke lenne, illetve mintha a megbízás tárgyát egy honlap létrehozása képezné. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és elégtételadásként arra kötelezte, hogy az ítélet jogsértést megállapító részét 15 napon belül jelentesse meg a .. honlapon a jogsértésért való bocsánatkérés kifejezése mellett. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek személyenként 300.000 forintot és ezen összeg késedelmi kamatát. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.
- [6] Az ítélet tábla a felperesek által kifogásolt cím tekintetében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Az asszociációs láncolatot is figyelembe véve, a cikk címének nem tulajdonítható olyan tartalom, hogy a felpereseknek bármilyen köze lenne a hivatkozott üggyhez, vagyis hogy kitalált nevek feltüntetésével nyújtottak be egy pályázatot. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az ..-nak adott II. rendű felperesi nyilatkozattal kapcsolatban is. Ugyanakkor megállapította, hogy a cikk többször megemlíti a .. létrehozásával kapcsolatban a 10.000.000 forintos összeget és azt, hogy ehhez képest rendkívül olcsó, dizájn sablonnal készült a honlap és fenntartása sem emésztethet fel jelentős összegeket. Az alperes nem ismertette azokat a tényeket, amelyek 2012. április 29-én az I. rendű felperesi társaság és az egyesület által kötött megbízási szerződésből voltak megismerhetők. A szerződő felek részletesen kialakították az üzemeltetés kereteit a tartalmi elvárások felsorolásával. Ez a közlés nem minősül véleménynek, a felperesek által szolgáltatott bizonyíték alapján egyértelműen következtethető volt, hogy az egyesület által elnyert támogatás összegét a felperesek milyen szerződéses konstrukció mellett használták fel és e körben milyen kötelezettségek terheltek őket. Az alperesi cikk kizárólag a technikai előkészítés mozzanatát állította a középpontba és ehhez viszonyította az összeget. A szerződés tényleges tartalmának ismertetése, illetve arra utalás nélkül az alperes a való tényeket hamis színben tüntette fel, ez pedig sértette a felperesek jóhírnevét. A II. rendű felperes emberi méltósága nem sérülhetett, mivel nem tette ki az alperesi írás olyan különös megaláztatásnak, aminél fogva emberi értékei sérültek volna. Ennek megfelelően rendelkezett a jogkövetkezmények alkalmazásáról.
- [7] A nem vagyoni kártérítési igény tekintetében a hasonló ügyekben kialakított bírói gyakorlat minimumához közelítő összeg

megállapítására látott indokot. Az alperes híradása alapján keletkezett újabb sajtóközlések ténye önmagában a nem vagyoni kártérítés kiemelkedő mértékének megállapítására nem adott alapot az ítéletábra megítélése szerint.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [8] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Ptk. 78. § (2) bekezdésébe, a 339. § (1) bekezdésébe, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközik. Jogszabálysértőnek tartotta, hogy a 2. igénypontban meghatározott közlést nem véleménynek, hanem hamis látszatot megvalósító tényállításként minősítette a jogerős ítélet. A másodfokú bíróság okszerűtlenül, hiányosan és logikai ellentmondást tartalmazó módon mérlegelte az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékokat. A Ptk. 339. § (1) bekezdésének megsértését arra alapította, hogy annak ellenére marasztalta a másodfokú bíróság az alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésében, hogy a felperesek az állított kárt nem bizonyították, illetve hogy az alperes a cikk megírásakor úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Hivatkozott arra az alperes, hogy a közlések jogsértő jellegének eldöntésekor kizárólag a cikk megírásának pillanatában fennálló tényállásból kell kiindulni. A felperesek nem vitatták az eljárás során, hogy a cikk megírásának ötletét egy, az alperesi újságírónak adott nyilatkozat adta. .. úgy nyilatkozott, hogy a honlap létrehozása céljából kapták a közel 10.000.000 forint közpénz alapú támogatást. A tanú nyilvánvalóan tisztában volt az egyesület és az I. rendű felperes között létrejött szerződés tartalmával, ennek ellenére homályos tartalmú választ adott az alperes újságírójának. Az újságíró a nyilatkozat után kísérelte meg körüljárni az esetet. A cikk megírásának pillanatában a honlap csak és kizárólag az MTI-től átvett cikkeket tartalmazott, egyetlen, a megbízási szerződés által említett „szerkesztő” újságíró saját cikke vagy saját médiatartalma nem volt a honlapon elérhető. Egyetlen blog szerepelt csupán a honlapon, a szerződésben írt blogtér helyett. Az újságíró ellenőrzésének eredményeként azt állapította meg, hogy a portálon egy darab cikk szerepelt átmásolással és egy darab felhívás. A megbízási szerződés időszaka alatt két darab videó készült, illetve került feltöltésre, azt nem a .. készítette, hanem egy lengyel eseményről számoltak be. Az újságíró nem talált a portálon olyan típusú írásokat, ami a megbízási szerződésben szerepelt (nagy interjú, riport, tudósítás). A szerződésben szereplő felelős szerkesztő, ügyeleti szerkesztő, egyéb kiadásért felelős munkatárs az impresszumban nem volt fellelhető. Az újságíró által a cikk megírásának időpontjában fennálló, a honlapon észlelt súlyos tartalmi hiányosságokat a felperes soha nem vitatta, még a tanúkihallgatás utáni írásbeli észrevételében sem.

[9] Sérelmezte az alperes, hogy az ítélet tábla nem vonta mérlegelési körébe, hogy a cikk megírásának időpontjában a megbízási szerződés tartalma ténylegesen megvalósult-e, teljesítette-e az I. rendű felperes a szerződésben vállalt, a honlap tartalmára vonatkozó kötelezettségeit. Figyelmen kívül hagyta a másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét, ahol igazolást nyert: a pályázati összeg nagysága mellett a cikk megírásának pillanatában, a honlapon tapasztalt tartalmi hiányosságok komoly kételyeket ébresztettek azzal kapcsolatban, arányban áll-e az elnyert pénz, az elnyert támogatás a megbízási tartalmával. A kifogásolt közlések a tényekből levont okszerű következtetéseket tartalmazzak, az újságíró véleményének tekinthetők, ezért jogszabálysértő az a megállapítás, hogy hamis színben feltüntetett tényállításokról van szó. Visszautalt az elsőfokú bíróság megállapítására, miszerint a közpénzek elköltésével, felhasználásával kapcsolatban az érintettek túrési kötelezettsége fokozottabb kell, hogy legyen. Ezt a határt a közlemény nem haladta meg. Hivatkozott arra is, hogy az I. rendű felperes maga is sajtószerző, közéleti szerepet vállalva ezzel, így alapvetően is fokozottabban köteles túrni a véleménynyilvánításokat. Ez a fokozott túrési kötelezettség a II. rendű felperes vonatkozásában is megállapítható. Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül, hiányosan mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, különösen .. tanúvallomását. Ezzel a Pp. 206. § (1) bekezdése sérült. A bizonyítási eljárás alapján megállapítható, hogy a cikk megírásának időpontjában az alperesi újságíró kellő körültekintéssel járt el az ügyben, tehát jogszabálysértő a nem vagyoni kártérítés megítélése, a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperesnek mentesülnie kellett volna annak megtérítése alól. Hivatkozott arra is, hogy a felperesek az őket ért állítólagos nem vagyoni hátrányt nem valószínűsítették.

[10] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[11] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[12] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp.275.§ (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül. A jogerős ítélet amiatt állapította meg a felperesek jóhírneve megsértését, hogy a perbeli cikk abban a hamis színben tüntette fel a megbízási díj kifizetését a ..ért, mintha az csupán egy kisebb értékű szoftver és tárhely, illetve létrehozatalának ellenértéke lenne.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a

jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. E rendelkezésekből következően a személy jóhírnevét a valótlan, vagy a valóságot hamis színben feltüntető tények közlése sérti, illetve a vélemény, bírálat akkor jogsértő, ha egyben valótlan tényállítást is tartalmaz, a valóságot hamis színben tünteti fel vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó vagy lealázó. A PK 12. számú állásfoglalás értelmében az igény elbírálásánál a közleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

A szerző a cikkben azt vizsgálta, hogy a .. által elnyert, vissza nem térítendő állami támogatásból létrehozott és üzemeltetett weboldalért fizetett megbízási díj arányos-e az internetes portál kialakításával, fejlesztésével. Az újságíró erről fejtette ki azt a véleményt, hogy megítélése szerint az informatikai rendszer és annak tartalma nem éri el a megbízási szerződésben meghatározott érték nagyságrendjét.

A Kúria megítélése szerint az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást ebben a kérdésben, amikor azt állapította meg, hogy a cikk címében megfogalmazott kérdés feltevése, a honlap értékével kapcsolatos újságírói álláspont kifejtése nem sérti a felperesek jóhírnevét. A sajtó a véleménynyilvánítás szabadsága keretein belül jogosult a közpénzek felhasználását is érintő ügyben kérdések feltevésére, a feltárt tényekből következtetések levonására, vélemények kifejtésére. Ez nem eredményezi az érintettek személyhez fűződő jogának megsértését addig, amíg nem vezet a tények meghamisítására, illetve nem tartalmaz indokolatlanul megalázó, lekicsinylő kijelentéseket, mert ezekre a közlésekre nem terjed ki az alkotmányos védelem.

A cikkben a honlap értékére vonatkozó okfejtés az annak megírásakor rendelkezésre álló információk, adatok alapján levont olyan, a véleménynyilvánítás keretein belül maradó következtetés, kritika, amely miatt a jogsértés megállapítása indokolatlan.

Jóhírnévsértés hiányában pedig az objektív és a nem vagyoni kártérítés szubjektív jogkövetkezményének alkalmazására nincs lehetőség.

[13] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően helybenhagyta.

#### **Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat**

[14] Ptk. 78. § (2) bekezdés, Pp. 206. § (1) bekezdés, Ptk. 339. § (1) bekezdés

## **Záró rész**

- [15] A Kúria a Pp.78.§ (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése szerint kötelezte a felpereseket az alperes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, nem érintve az elsőfokú ítéletben meghatározott, az I. rendű felperes által fizetendő 60.000 forint, és a II. rendű felperes részéről megfizetni rendelt 120.000 forint elsőfokú perköltséget.
- [16] A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket a le nem rótt 180.000 forint kereseti, 240.000 forint fellebbezési és 70.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az állam javára, külön felhívásra.
- [17] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. november 23.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő